

Film 'Leids plastic'

Impressie Groen ideecafé – 20 januari 2020

Sinds 1 januari 2019 moeten we in Leiden ons plastic weer bij het restafval gooien. Maar is dat nou echt duurzamer? Jan Stap volgde ons plastic zo ver hij kon om dit uit te zoeken, en maakte hier een film over, "Leids Plastic". Bij dit Groene Ideecafé kregen we eerst de première van deze film te zien, waarna twee sprekers hun visie hieraan toevoegden, en we met de zaal in gesprek gingen.

In de film ([hier te zien](#)) volgt Jan Stap het plastic van de afvalbak tot aan het nieuwe product waar het hopelijk weer in terecht komt. En dat gaat via flink wat stappen bij verschillende bedrijven. Eerst wordt het plastic uit het restafval gescheiden, de zogenaamde nascheiding in plaats van de eerdere bronscheiding die we hadden. Hierna gaat het naar een bedrijf dat de verschillende soorten plastics van elkaar scheidt, waarna het ook nog eens op doorzichtigheid en kleur gescheiden wordt. Elke fractie komt weer ergens anders terecht, zoals in pellets, straps, maar deels toch ook in de oven. En daarnaast gaat er bij elke stap ook een deel verloren, bijvoorbeeld omdat het te vies is om goed herkend te worden door de scheidingsapparaten. Al met al wordt hiermee ruim 50% van het plastic uit ons restafval gehaald, tegen de 10% die Leiden eerder bereikte met bronscheiding. Qua getallen een duidelijk succes dus.

Onderweg leren we nog veel meer over plastic, inzameling en recycling. Bijvoorbeeld dat ons Nederlandse plastic veel viezer is dan het Belgische, omdat onze wettelijke normen voor de kwaliteit van recycling lager zijn. Dat er voor sommige gescheiden plastics zoals vleesbakjes nu nog nauwelijks een bestemming is, hoewel er hiervoor wel nieuwe processen ontwikkeld worden. Maar ook dat er nu altijd kwaliteit verloren gaat bij wat we 'recyclen' noemen, waardoor het helemaal niet echt circulair is. Eigenlijk zijn er namelijk wel duizenden variaties in de plastics, en door ze bij elkaar te gooien kan je nooit meer zo'n nieuw mooi flesje eruit maken. Een oplossing lijkt dan ook om de gescheiden plastics weer terug naar de producenten te brengen, die er dan voor verantwoordelijk blijven. Statiegeld is natuurlijk een vanzelfsprekende manier hiervoor, maar er wordt aan de TU Delft ook een proces ontwikkeld om plastic snippers zo precies uit te sorteren dat dit mogelijk wordt.

Na de film vertelt Roel Remkes van Circular Company Makers over circulair ondernemen. Aan de hand van zijn dilemma om wel of geen plastic huisjes van de AH te sparen belicht hij verschillende aspecten hiervan. Hij benadrukt dat er voor bedrijven ook veel te winnen is door bewuster met circulariteit om te gaan, en dat het helpt daar in de taal van het bedrijf over te praten. Ook nodigt hij ons uit duidelijk te zijn naar bedrijven in wat we wel en niet willen, zonder meteen helemaal tegen het bedrijf te zijn. En zo bedrijven te stimuleren om échte voorlopers op dit gebied te worden, in plaats van alleen in naam.

Hierna is Merijn Tinga aan de beurt, beter bekend als de Plastic Soup Surfer. Hij benadrukt dat er rond plastic twee verhalen zijn, die vaak door elkaar gehaald worden. Het eerste van recycling is voornamelijk gericht op CO₂ besparing, terwijl zwerfplastic een apart probleem is. Omdat plastic zo'n handig en goedkoop materiaal is faciliteert het wegwerpen, maar doordat het lang-levend is doet het ook schade in de natuur. Zijn visie is dat bewustwording van de burger essentieel is om

meer te gaan eisen van overheden en bedrijven, en dat bronscheiding erg helpt bij bewustwording. Via die bewustwording krijgen we nu in 2021 bijvoorbeeld statiegeld voor kleine flesjes. Daarnaast denkt hij dat het veel zou helpen als het mensen makkelijker gemaakt wordt om minder plastic te gebruiken. Bijvoorbeeld door de mogelijkheid je herbruikbare beker op het station te kunnen schoonmaken, of extra te moeten betalen voor een plastic beker in plaats van (zoals nu soms) korting te krijgen bij je eigen beker.

Achteraf kunnen we nog even in gesprek met de filmmaker en sprekers, en zelfs met wethouder Yvonne van Delft die aanwezig is. De wethouder verklapt dat zij het ook een lastig dilemma vond, en dat de nieuwe nascheiding geen ideale oplossing is, maar dat ze wel achter de gemaakte keuze staat. Uit de zaal klinkt nog wel wat twijfel of Leiden niet had moeten inzetten op meer plastic inzamelpunten. De wethouder kiest ervoor vooral te focussen op afval voorkomen, zoals net met de erg succesvolle invoering van de herbruikbare bekertjes rond 3 oktober. Ook heeft de gemeente besloten nu te focussen op het beter scheiden van papier, omdat bleek dat er op het moment nog opvallend veel papier bij het restafval beland.

We leren ook nog even van Jan Stap dat het voor recycling helpt om voor het weggooien dopjes op flesjes te doen en yoghurtzakjes goed uit te knijpen. Doordat we flink uitgelopen zijn, is de tijd voor discussie beperkt, maar we hebben veel geleerd! Ook blijven er nog behoorlijk wat mensen napraten om het er nog even met elkaar over te kunnen hebben.

AK-22-1-2020

De film, podcast en artikel over de scheiding en verwerking van Leids Plastic staan online:

- Documentaire: <https://vimeo.com/383990259>
- Artikel in LD: https://www.leidschdagblad.nl/cnt/dmf20200121_52382540/scheiden-van-leids-plastic-is-vooral-goed-voor-de-portemonnee-maar-niet-voor-de-kwaliteit
- Facebook [Post van Sleutelstad](#)
- Podcast: <https://sleutelstad.nl/2020/01/21/leids-plastic-van-ranzig-afval-tot-helder-flesje/>